

FACULTATEA DE DREPT A UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

Controlul asupra contului ca formă alternativă de asigurare a opozabilității ipotecii mobiliare.
Aspecte teoretice și practice

The control over a bank account as an alternative form of ensuring the opposability of mortgage.
Theoretical and practical aspects

Le contrôle sur un compte bancaire comme une forme alternative pour assurer l'opposabilité d'une hypothèque.
Aspects théorique et pratiques

Prof. coordonator : Lector universitar dr. Amalia Monica Rațiu

Nume/Name/Nom: Casiana Dușa

Profesie/Profession/Profession: student/student/étudiant (an 4, seria a III-a, grupa 415)

Rezumat

De-a lungul timpului, evoluția garanțiilor reale mobiliare a fost profund marcată de dinamica mediului de afaceri, precum și de amprenanta sistemelor de drept străine, pe care legiuitorul român le-a folosit ca sursă de inspirație. În acest cadru a fost conturată și ipoteca mobilă, o variantă modernizată a garanției reale mobiliare. Printre aspectele de noutate, purtând amprenta legislației americane, se regăsește asigurarea opozabilității ipotecii prin control asupra contului ipotecat. Noul Cod Civil prevede expres situațiile în care creditorii ipotecari pot exercita respectivul control, după cum urmează: creditorul ipotecar este chiar banca de cont; există convenție între creditor, constitutor și banca de cont că aceasta va urma instrucțiunile creditorului; creditorul devine titularul contului.

În ce privește ordinea de preferință, Noul Cod Civil se limitează la a preciza faptul că ipoteca creditorului care are controlul unui cont este preferată ipotecii unui creditor care nu are control asupra acestuia. Singura modalitate în care cel din urmă ar putea verifica existența unei garanții reale asupra contului este adresarea de întrebări băncii. Cu toate acestea, reglementarea secretului bancar din OUG nr. 99/2006 pune serioase probleme în practică, impunându-se o revizuire legislativă, de natură a alătura excepțiilor de la respectarea secretului bancar, a divulgării informațiilor cu privire la garanțiile contituite asupra contului bancar.

Abstract

Throughout the time, the security interest was profoundly affected by the dynamic business environment and the influence of foreign legal systems, used by the Romanian legislator as inspiration. In this framework, the mortgage on movable assets seems to be a modernized version of security interest. Among the new issues, the control over an account, as an alternative form of ensuring the opposability of the mortgage, wears the American legislation "stamp". The New Civil Code expressly provides the situations in which mortgage lenders can exercise that control, as follows: the secured party is the bank with which the deposit account is maintained; the debtor, secured party, and bank have agreed in an authenticated record that the bank will comply with instructions originated by the secured party directing disposition of the funds in the deposit account without further consent by the debtor; the secured party becomes the bank's customer with respect to the deposit account.

Concerning the order of preference, the New Civil Code only states that the mortgage lender who has control of an account is preferred to a mortgage lender who has no control over it. The only way the latter could verify the existence of a guarantee on the account is asking questions to the bank. However, banking secrecy regulation, such as provided by OUG no. 99/2006, usually brings serious problems in practice. For that reason, the legislator should initiate a legislative review, likely to join the disclosure of the securities over an account, to the exceptions to banking confidentiality.

Résumé

Au fil du temps, la garantie réelle mobilière a été profondément affectée par la dynamique environnement d'affaires et l'influence des systèmes juridiques étrangers, utilisés par le législateur roumain comme source d'inspiration. Dans ce cadre, l'hypothèque sur les biens mobiliers semble être une version modernisée de la garantie réelle mobilière. Parmi les nouvelles aspects, le contrôle sur un compte, comme une forme alternative d'assurer l'opposabilité de l'hypothèque, porte l'empreinte de la loi américaine. Le Nouveau Code civil prévoit expressément les situations dans lesquelles les créanciers hypothécaires peuvent exercer ce contrôle, comme suit: le créancier garanti est la banque avec laquelle le compte de dépôt est maintenu; le débiteur, le créancier garanti, et la banque ont convenu dans un document authentifié que la banque se conforme aux instructions émis par le créancier garanti de diriger la disposition des fonds dans le compte de dépôt, sans autre consentement du débiteur ; le créancier garanti devient client de la banque en ce qui concerne le compte de dépôt.

En ce qui concerne l'ordre de préférence, le Nouveau Code civil stipule seulement que le créanciers hypothécaire qui a le contrôle d'un compte est préférable à un créanciers hypothécaire qui n'a aucun contrôle. La seule façon de celui-ci pour vérifier l'existence d'une garantie sur le compte est de poser des questions à la banque. Toutefois, la réglementation du secret bancaire, tel que prévu par OUG 99/2006, apporte généralement des problèmes graves dans la pratique. Pour cette raison, le législateur devrait entamer une révision législative, susceptible d'ajouter la divulgation des garanties sur un compte, aux exceptions à la confidentialité bancaire.

Cuvinte cheie: ipotecă mobilă, control asupra contului, opozabilitate, creditor ipotecar, ordine de preferință

Key words: mortgage, account control, opposability, mortgagee, preference order

Mots clés: hypothèque mobilière, control du compte, opposabilité, créancier hypothécaire, ordre de préférence

I. Prezentare generală

1. Ipoteca mobilă asupra conturilor. Aspecte de ordin evolutiv

Originile conceptului de ipotecă mobilă se situează în urmă cu mii de ani, astfel că încă din Mesopotamia antică există referințe la utilizarea garanției reale, în special la ideea de ipotecă, ceea ce indică nașterea acestei instituții oarecum simultan cu ideea de proprietate (privată).

Istoria creditului garantat¹ reflectă un parcurs în care bunurile au devenit din ce mai ușor de utilizat pentru constituirea unei garanții reale în favoarea creditorilor. De asemenea, și-a făcut simțită prezența un continuu balans între perioadele în care utilizarea garanțiilor făcea obiectul unor restricții² și perioadele de înflorire a creditului garantat, când s-a produs o unificare normativă.

Ceea ce este remarcabil pentru creditul garantat cu o garanție reală este că el a apărut și s-a dezvoltat în mod spontan în diverse tipuri de societăți umane. Toate încercările de abolire (expres sau tacite, motivate religios sau economic) a garanțiilor reale au eșuat. Creditul real³ a fost dintotdeauna un element persistent al organizării economice a societății umane.

Garanțiile reale moderne au apărut relativ recent în istoria dreptului, datorită evoluției dreptului de proprietate privată și structurii societății. Astfel, acordarea de garanții reale era practic imposibilă până la momentul la care dreptul de proprietate privată a devenit regula în materie. Nevoia de stabilitate, cuplată cu cerința de adaptare la noile tehnici utilizate în economia modernă, pe fondul globalizării, au creat din materia garanțiilor reale un sector extrem de dinamic.

La începutul anilor 1990, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Mondială au dezvoltat un interes accentuat în domeniul creditului garantat (cu garanții reale), prin propunerea unor proiecte de reformare a dreptului garanțiilor reale mobiliare în țările de operare. În România, Legea garanțiilor a fost o implementare locală a modelului ales de Banca Mondială. Întrucât băncilor li se impune să constituie garanții reale, ele sunt cele care militează cel mai adesea pentru o reglementare coerentă a acestui domeniu⁴.

În 1999, în România s-a adoptat un act normativ care a revoluționat garanțiile reale, și anume Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice. Avem în vedere Titlul VI din cadrul acestei legi, titlu care, la nivel doctrinar, a fost numit *Legea garanțiilor*. Proiectul⁵ legii a fost redactat de specialiști americani, apoi discutat cu reprezentanții mediului de afaceri din România, pt ca în final să fie trecut prin Parlament prin asumarea răspunderii Guvernului⁶.

Prin introducerea conceptului de garanție reală mobilă, Legea garanțiilor a unificat multitudinea de mijloace de garantare utilizate de către băncile comerciale în practica lor.

¹ Activitatea de creditare este prezentă în fază incipientă, chiar î.Hr, Codul lui Hammurabi oferind informații despre primele forme de contracte bancare.

Dreptul roman a lăsat ca moștenire dreptului civil, în domeniul garanțiilor, trei concepte: *fiducia cum creditore*, *pignus (gajul)* – devenit în Codul civil din Quebec o specie de ipotecă și, în cele din urmă, *ipoteca*.

² În această perioadă, apar în practică o serie de instituții noi cu scop de garanție pentru a umple golul lăsat de intervenția legislativă

³ A se vedea R.Rizoiu, *Garanțiile reale mobiliare. O abordare funcțională – Analiza economică a dreptului garanțiilor reale – Introducere în regimul juridic al ipotecilor mobiliare*, Ed. Universul Juridic, București 2011, p. 49-50

⁴ Idem, p. 98

⁵ Procesul legislativ în cadrul art. 9 din UCC (Uniforme Commercial Code) este similar cu cel al Titlului VI din Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice

⁶ Chiar și modificarea Legii garanțiilor, operată în 2003, a survenit tot prin intermediul unei legi pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea (Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, titlul II, art. X)

Schimbarea nu este radicală, astfel că regăsim în instituțiile actuale amprenta garanțiilor reale din dreptul roman.

Dat fiind faptul că siguranța și stabilitatea sunt elemente esențiale pentru orice reglementare a regimului juridic al garanțiilor reale, autorii Noului Cod civil⁷ (codul civil în vigoare) au menținut o parte din actuala reglementare, dar terminologic s-a încercat o clasificare diferită în vederea unificării diferitelor tipuri de garanții reale. În practică, multiplicarea numărului de garanții, are drept consecință demararea unui proces de unificare. Astfel, NCC a realizat o unificare și o completare a soluțiilor din vechiul Codul civil și din Titlul VI al Legii nr.99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, prevăzând, ca noutate, că și bunurile mobile pot face obiectul unei ipoteci, instituindu-se astfel un concept nou, și anume *ipoteka mobilă*⁸.

Aceasta poate avea ca obiect orice bunuri mobile sau imobile, coporale sau incorporale, prezente sau viitoare. În acest sens, art. 2389 conține o listă indicativă a bunurilor mobile care pot fi ipotecate, printre care și contul bancar, a cărui reglementare are drept sursă de inspirație, în principiu, legislația americană, și anume Uniform Commercial Code⁹. Mai mult decât atât, în doctrina franceză, există puncte de vedere potrivit cărora elaborarea anumitor articole din Codul Civil din Quebec au fost influențate de legislația americană, codul operând totuși o întoarcere la origini¹⁰.

Prima facie, analizând lista bunurilor ce pot face obiectul ipoteci mobiliare, observăm că NCC face referire numai la conturile deschise la o bancă¹¹ - sub denumirea de conturi bancare. În esență însă, dat fiind faptul că prevederile referitoare la publicitate au în vedere ipoteka asupra conturilor deschise la o bancă sau la o altă instituție financiară¹², ajungem la concluzia că formularea inițială de *conturi bancare* trebuie să primească o interpretare în sens larg. Astfel, considerăm că poate face obiectul ipoteci mobiliare soldul pozitiv al oricărui tip de cont deschis la o instituție financiară¹³.

⁷ La care ne vom referi, breviter, cu prescurtarea NCC

⁸ Garanțiile reale prevăzute de Noul Cod civil sunt: ipoteka, gajul și dreptul de retenție.

⁹ La care ne vom referi, breviter, cu prescurtarea UCC

¹⁰ A se vedea Louis Payette, *Les sûretés réelles dans le Code Civil du Québec*, Ed. Yvon Blais, ediția a IV-a, p.364-365: "Potrivit Codului civil din Quebec, ipoteka mobilă are loc cu sau fara deposedarea debitorului. În mod constant, legiuitorul a avut grijă să utilizeze același cuvânt *ipoteka*, pentru a desemna atât garanția unde debitorul este deposedat, cât și unde debitorului nu este deposedat. Permite de o maniera timida, articolului 2665, sa o numeasca pe aceasta gaj. Aceasta (preocupare) artificiu de vocabular denota o preocupare: aceea de a evidenția cu claritate abolirea diferenței de natură stabilită de dreptul anterior între gaj și ipotecă. Legiuitorul din Quebec a operat într-o anumită măsură o reîntoarcere la instituția de origine, ipoteka".

¹¹ Art. 2389 lit.c) din NCC

¹² Art. 2419 din NCC

¹³ Din punct de vedere juridic, valoarea economică a contului este echivalentă cu soldul creditor care variază după fiecare operațiune în cont și care este egal cu diferența dintre activul și pasivul contului. Dacă această diferență are o valoare negativă (adică dacă pasivul depășește activul), soldul creditor este nul.

2. Scurte considerații cu privire la constituirea ipotecii mobiliare asupra contului, potrivit NCC

Potrivit NCC, ipoteca asupra contului se constituie prin încheierea contractului de ipotecă între bancă și client, fiind obligatorie forma scrisă, fie ca act autentic, fie sub semnătură privată, sub sancțiunea nulității absolute¹⁴.

Momentul la care ipoteca produce efecte este cel în care obligația garantată ia naștere, iar constituitorul dobândește drepturi asupra bunurilor mobile ipotecate.

În ce privește cuprinsul contractului de ipotecă, sub sancțiunea nulității relative, acesta trebuie să indice: constituitorul ipotecii (debitor ipotecar, terț), creditorul ipotecar, cauza obligației garantate, suma pentru care este constituită ipoteca, precum și o descriere suficient de precisă a bunului ipotecat¹⁵. În situația în care obiectul ipotecii este un cont, prin descriere suficient de precisă se va înțelege o individualizare în mod distinct în contractul de ipotecă¹⁶.

Cu toate că NCC, spre deosebire de reglementarea anterioară, aduce mai multe lămuriri cu privire la semnificația descrierii suficient de precise, textul său nu este lipsit de critică, întrucât conceptul de individualizare rămâne neclarificat. Ne punem astfel problema ce informații trebuie să se ofere despre un cont, pentru ca acesta să fie considerat individualizat. Precizarea garanțiilor care afectează contul face parte din sfera conceptului de individualizare? NCC nu face precizări exprese referitoare la acest lucru, motiv pentru care practica se confruntă cu anumite probleme de interpretare.

Potrivit NCC, ipoteca poate fi considerată perfectă¹⁷ atunci când produce efecte, și anume când obligația garantată ia naștere, iar formalitățile cerute de lege pentru publicitatea sa au fost îndeplinite.

II. Publicitatea și opozabilitatea ipotecii mobiliare asupra contului

1. Cum se realizează?

În ce privește ipoteca mobilă asupra conturilor deschise la o instituție de credit, Noul Cod Civil¹⁸ păstrează modalitatea clasică de asigurare a opozabilității, și anume prin înscrierea la Arhivă, însă, ca element de noutate, oferă alternativa instituirii controlului asupra contului. Această actualizare legislativă pare a avea drept sursă de inspirație UCC, cu precizarea că legislația americană prevede, spre deosebire de NCC, o singură formă de opozabilitate, și anume controlul asupra contului.

În ce privește înscrierea la Arhivă, în considerarea principiului transparenței, un creditor a cărui creanță urmează să fie garantată cu o ipotecă asupra contului debitorului, poate verifica dacă s-au mai înscris anterior alte garanții asupra aceluiași cont, putând decide, în cunoștință de cauză, dacă va accepta o ipotecă mobilă pentru garantarea executării obligației debitorului. În această,

¹⁴ Art. 2388 din NCC

¹⁵ Art. 2372 din NCC

¹⁶ Art. 2391 din NCC

¹⁷ Art. 2409 (1) din NCC

¹⁸ Art. 2410 din NCC

ipoteză, creditorul ar putea evita o eventuală poziție defavorizată în care s-ar putea afla în situația concursului cu un creditor preferat. Mai mult decât atât, ar reduce riscul suportării nesatisfacerii creanței sale.

Pe de altă parte, forma alternativă de opozabilitate, și anume controlul asupra contului, pe lângă faptul că se poate dobândi în anumite cazuri expres prevăzute de lege, prezintă pentru creditorul care nu deține respectivul control, dezavantajul supunerii riscului de a nu putea afla dacă s-au contuit și alte garanții asupra contului în discuție. Vom dezvolta această ipoteză în cadrul Secțiunii II.4 a prezentei lucrări.

2. Când dobândește creditorul ipotecar controlul asupra contului ?

Există trei situații în care, atât potrivit legii române, cât și celei americane, un creditor ipotecar dobândește controlul asupra contului¹⁹, după cum urmează:

- Creditorul ipotecar este chiar banca de cont
- Există convenție între creditor, constitutor și banca de cont că aceasta va urma instrucțiunile creditorului
- Creditorul devine titularul contului

Atunci când creditorul ipotecar este chiar banca la care este deschis contul, el poate compensa soldul creditor al contului cu creanța ipotecară. De asemenea, atunci când constitutorul, banca și creditorul ipotecar convin în scris ca banca, fără a solicita consimțământul constitutorului ipotecii, va urma instrucțiunile prin care creditorul dispune de sumele aflate în cont sau atunci când creditorul ipotecar devine titular al contului, acesta din urmă poate ordona băncii eliberarea soldului contului în beneficiul său.

Noua procedură se caracterizează prin lipsa caracterului concursual, în lipsă de stipulație contrară urmând a se desprinde concluzia potrivit căreia banca va fi obligată să onoreze solicitările creditorilor ipotecari în ordinea primirii solicițiilor, și nu potrivit rangului de prioritate²⁰.

Aparent, instituțiile de credit care desfășoară activități de creditare în România, nu se vor putea încadra în sfera de aplicare a primului caz, întrucât, fără a avea o prezență în țara noastră, nu vor putea solicita împrumutaților derularea de operațiuni prin conturile lor. Însă, băncile care utilizează creditarea directă au, fie posibilitatea să încheie contracte tripartite cu debitorul și instituțiile de credit din România unde sunt deschise conturile debitorului, fie să devină co-titulari ai conturilor împrumutatului.

Creditorul ipotecar care se încadrează într-una dintre situațiile menționate mai sus are control asupra contului chiar dacă cel care a constituit ipoteca păstrează dreptul de a dispune de

¹⁹ Art. 9-104 UCC: CONTROL OF DEPOSIT ACCOUNT

(a) [Requirements for control.]

A secured party has control of a deposit account if:

(1) the secured party is the bank with which the deposit account is maintained;

(2) the debtor, secured party, and bank have agreed in an authenticated record that the bank will comply with instructions originated by the secured party directing disposition of the funds in the deposit account without further consent by the debtor; or

(3) the secured party becomes the bank's customer with respect to the deposit account.

²⁰ Alexandru Ilie, *Executarea silită în materia garanțiilor reale mobiliare*, Editura Hamangiu 2011, p. 231

sumele aflate în cont²¹. Care este limita acestui drept de dispoziție ? În principiu, răspunsul este oferit de art. 2184 NCC, potrivit căruia, în cazul în care deobituzul bancar, creditul sau orice altă operațiune bancară se realizează prin contul curent, titularul contului poate să dispună în orice moment de soldul creditor al contului, cu respectarea termenului de preaviz, dacă acesta a fost convenit de părți. Cu toate acestea, considerăm că o clarificare la nivel legislativ ar duce la evitarea multor probleme ivite în practică în legătură cu limitele puterii de dispoziție a debitorului asupra contului bancar ipotecat.

3. Ordinea de preferință

În ce privește ordinea de preferință, Noul Cod Civil se limitează la a preciza faptul că ipoteca creditorului care are controlul unui cont este preferată ipotecii unui creditor care nu are control asupra acestuia²². Analizând reglementarea corespunzătoare din UCC, ajungem la concluzia că Noul Cod Civil a preluat de la acesta doar unul dintre criteriile de prioritate²³. Din punct de vedere practic, considerăm că regula este de natură a avantaja băncile și, astfel, de a încuraja creditarea pe bază de ipotecă asupra conturilor deschise la bancă.

Pe de altă parte, textul Noului Cod Civil nu face referire la situația executării garanției asupra conturilor deschise la o altă bancă decât creditorul, aspect de natură a impulsiona practica băncilor de a impune restricții clienților săi referitor la deschiderea de conturi la alte bănci. S-ar încadra acest tip de restricții în sfera clauzelor abuzive? Optăm pentru un răspuns afirmativ, restrângerea câmpului de acțiune a debitorului având tendințe monopoliste din partea băncii care le impune, știrbind principiul echității.

Nu este tranșată nici problema ordinii de preferință în cele trei cazuri de control anterior menționate. Dat fiind acest cadru, ne punem problema care va fi ordinea de preferință între un creditor ipotecar la care sunt deschise conturile și un alt creditor ipotecar care este co-titularul aceluiași conturi. Soluționarea acestei probleme depinde într-o mare măsură de răspunsul dat la întrebarea: Vom utiliza drept criteriu de stabilire a priorității vechimea creanței ori a obținerii controlului asupra contului? Analizând textul Noului Cod Civil, vom constata, prima facie, că din art. 2426 reiese fără putință de tăgadă, că existența controlului asupra contului acordă creditorului care îl deține preferință în cazul concursului cu un alt creditor care nu deține respectivul control. Cu toate acestea, problema ridicată anterior nu este tranșată, întrucât situația înfățișată presupune că ambii creditori au control asupra contului, aspect de natură a face inaplicabil art. 2426. Având în vedere faptul că ipoteca mobilă produce efecte de la data la care creanța garantată ia naștere, înclinăm către soluția acordării preferinței aceluia creditor a cărui creanță avea dată mai veche.

²¹ Art. 2410 alin. (3) din NCC

²² Art. 2426 din NCC

²³ Art. 9-327 din UCC: The following rules govern priority among conflicting security interests in the same deposit account:

(a) A security interest held by a secured party having control of the deposit account under Section 9-104 has priority over a conflicting security interest held by a secured party that does not have control.

(b) Except as otherwise provided in subsections (c) and (d), security interests perfected by control under Section 9-314 rank according to priority in time of obtaining control.

(c) Except as otherwise provided in subsection (d), a security interest held by the bank with which the deposit account is maintained has priority over a conflicting security interest held by another secured party.

(d) A security interest perfected by control under Section 9-104(a)(3) has priority over a security interest held by the bank with which the deposit account is maintained.

În vederea rezolvării anumitor probleme ivite în practică, în sistemul american s-a adoptat soluția legiferării unei forme standardizate a contractului tripartit ca formă de control, și anume Deposit Account Control Agreement. Acesta reprezintă un acord în care un debitor, partea garantată²⁴ și banca la care este deschis contul de depozit au consimțit ca banca să se supună instrucțiunilor date de partea garantată cu privire la dispoziția asupra fondurilor din contul de depozit fără a avea nevoie, suplimentar, de consimțământul debitorului.

4. Opozabilitatea ipotecii fata de tertii care nu au control asupra contului – incompatibilă cu respectarea secretului bancar și a principiilor echității și transparenței?

În situația în care opozabilitatea ipotecii se realizează prin control asupra contului, singura modalitate în care creditorul, care nu beneficiază de respectivul control, poate verifica existența unei garanții reale asupra contului este adresarea de întrebări băncii. Însă OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului instituie în sarcina instituției de credit obligativitatea păstrării confidențialității asupra informațiilor privitoare la conturile clienților – solduri, rulaje, operațiuni derulate²⁵. Cu toate acestea, în situația în care debitorul își dă consimțământul, pot fi furnizate informații de natura secretului bancar²⁶. Rezultă că în lipsa acordului din partea debitorului, terțul care solicită informații băncii, nu va fi satisfăcut, riscând să accepte o ipotecă mobilă pe un cont bancar asupra căruia să existe deja o ipotecă a cărei prioritate se asigură prin control, nu prin înscriere în Arhivă.

Ne punem problema dacă, din perspectiva opozabilității ipotecii față de creditorul care nu are controlul contului, obligativitatea păstrării secretului bancar este compatibilă cu principiul echității. În vederea tranșării acestei probleme, considerăm util a evidenția, în primă fază, cadrul trasat de NCC. Astfel, potrivit art. 2391, în ce privește ipoteca asupra unui cont bancar, se consideră că prin descriere suficient de precisă a bunului ipotecat se înțelege individualizarea contului, în mod distinct, în contractul de ipotecă. Cu toate că Noul Cod Civil aduce, în mod incontestabil, o evoluție față de vechea reglementare, în sensul că oferă mai multe detalii referitoare la descrierea bunului ipotecat, textul său prezintă anumite lipsuri, întrucât nu se clarifică ce se înțelege prin individualizare. Prezumând că legiuitorul a avut în vedere respectarea principiului transparenței, opinăm în sensul că individualizarea se referă inclusiv la precizarea garanțiilor existente asupra respectivului cont. Mai mult, însuși principiul echității ne conduce către o asemenea interpretare, întrucât creditorul are dreptul să cunoască bunul asupra căruia este constituită o ipotecă în favoarea sa, inclusiv dacă există posibilitatea intrării sale în concurs cu un alt creditor în favoarea căruia s-a constituit o ipotecă mobilă asupra aceluiași bun (cont). De aceea, considerăm că se impune o revizuire legislativă a OUG nr. 99/2006 în ce privește excepțiile de la respectarea secretului bancar, prin introducerea alături de acestea a divulgării informațiilor referitoare la garanțiile reale constituite asupra contului. Astfel, s-ar evita încălcările aduse principiilor transparenței și echității.

²⁴ În prevederea corespondentă din NCC, și anume art.2410 alin. (2), denumirea de *secured party* se regăsește transpusă în conceptul de *creditor*.

²⁵ Art. 111 din OUG 99/2006

²⁶ Art. 113 alin. (2) lit a.) din OUG 99/2006

III. Concluzii

Pe fondul intrării în vigoare a NCC, relațiile dintre bancă și client au fost profund influențate prin introducerea unor noi concepte, cum ar fi cel de *control asupra contului*, ca alternativă de realizare a publicității ipotecii mobiliare. Cu toate că NCC poartă amprenta evoluției mediului de afaceri, cuprinzând noi instrumente de natură a spori flexibilitatea tranzacțiilor de creditare, textul său nu este lipsit de critici, prevederile neclare și incomplete atrăgând numeroase probleme de interpretare.

Introducerea conceptului anterior menționat nu a fost armonizată cu reglementările privind secretul bancar, aspect de natură a atrage încălcarea principiilor transparenței și echității. De aceea, considerăm că s-ar impune introducerea în lista excepțiilor de la obligativitatea păstrării secretului bancar, a divulgării informațiilor cu privire la garanțiile asupra contului.

De asemenea, faptul că NCC nu face referire la situația executării garanției asupra conturilor deschise la o altă bancă decât creditorul, poate duce la impunerea anumitor restricții clienților săi cu privire la deschiderea de conturi la alte bănci. Pe cale de consecință, considerăm că, de lege ferenda, se impune o clarificare legislativă în acest sens, prin reglementarea efectelor unei situații de tipul celei în discuție.

În concluzie, cu toate că intrarea în vigoare a NCC poartă amprenta modernizării legislative, anumite concepte nou introduse, nefiind armonizate cu reglementările existente, produc numeroase discordanțe în practică.

Bibliografie

I. Cursuri, tratate, monografii

1. R.Rizoiu, *Garanțiile reale mobiliare. O abordare funcțională – Analiza economică a dreptului garanțiilor reale – Introducere în regimul juridic al ipotecilor mobiliare*, Ed. Universul Juridic, București 2011, p. 49-50, p.98
2. Alexandru Ilie, *Executarea silită în materia garanțiilor reale mobiliare*, Editura Hamangiu 2011, p. 231
3. Louis Payette, *Les sûretés réelles dans le Code Civil du Quebec*, Ed. Yvon Blais, ediția a IV-a, p.364-365

II. Legislație

1. Legea nr. 287/2009, privind Noul Cod Civil
2. Uniform Commercial Code
3. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99 din 6 decembrie 2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului

III. Alte surse

1. <http://www.law.cornell.edu/ucc/ucc.table.html>
2. <http://www.law.duke.edu/lib/researchguides/ucc>

